

TRACY REES

*A vidéki
templom titkai*

TRACY REES

*A vidéki
templom titkai*

Kossuth Kiadó

Kiadás alapja
Tracy Rees: *Hidden Secrets at the Little Village Church*
First published in 2021 by Storyfire Ltd trading as Bookouture
Carmelite House 50 Victoria Embankment, London EC4Y 0DZ

Fordította
Kertész Edina

Szerkesztette
Bukovenszki-Nagy Eszter

Borítóterv
Csermák Annamária

ISBN 978-963-544-681-0

Minden jog fenntartva

© Tracy Rees 2021
© Kossuth Kiadó 2022
© Hungarian translation Kertész Edina 2022
Borítókép © 123RF

Philipnek, örökké.

*És David Joshuának, aki olyan
kedves lett volna Gwennel,
és aki Jarvist „pokolfajzatnak” hívta volna.
Hiányzol, Dai Josh.*

Gwen

Vasárnap reggel. Gwen kinyitja az egyik szemét, majd becsukja. Az új nap ígérete nem tölti el örömmel, ám ez nem csak a vasárnapokra vagy kifejezetten a mai napra igaz; többé nem érez örömet vagy lelkesedést.

Hallja, ahogy Mary nénikéje odalent tesz-vesz. Nem lábujjhegyen járkal, és a teavizet sem nesztelenül teszi oda forni, hogy a zajok ne ébresszék fel a lányt. Ha Mary felkelt, Gwennek is fel kell kelnie.

Voltaképpen tényleg fel kell kelnie, döbben rá, mikor újra kinyitja a szemét és az órára néz. A mise tízkor kezdődik, és bár szigorú értelemben véve nem vallásos, mégis rendszeresen eljár templomba; ez a kevés állandó programjai egyike. Nem kötelességből – senki nem törődik vele, megye-e vagy sem –, hanem mert enélkül a vasárnap is csak egy újabb szürke, eseménytelen nap lenne.

Eltart egy ideig, míg összeszedi magát. Az ágy kényelmes, meleg, és mostanában minden külön erőfeszítésébe kerül: felöltözni, ételt készíteni, beszélgetni. Most már mindkét szeme nyitva van, tekintete megpihen a könyvespolcon. Regények, régiék és újak, köztük önségítő könyvek: *Hogyan találd meg a boldogságot?; Talpra állni egy sorscsapás*

után; Tervezz, hogy sikeres légy; Miért ilyen az életem?
Tényleg, hogyan lehetséges, hogy *ilyen* az élete?

Lelkesen vette meg ezeket a könyveket (az aranyos kis helyi könyvesboltban, amely aztán tavaly bezárt), és egy kicsit jobban érezte magát, miután elolvasta őket, de utána semmi nem változott. Elment két-három előadásra is, melyeket egy Mahira Halo nevű nő tartott (Gwen úgy sejtette, a Halo nem az igazi vezetékneve), ami ugyancsak jóleső élmény volt. Gyertyák, angyalok megidézése, légzőgyakorlatok, pozitív energiák és a tudat, hogy nincs egyedül, másoknak is nehéz. Ám Mahirának ugyancsak be kellett zárnia a főutca végében álló kis ezoterikus boltját. Hopleyban már csak így mennek a dolgok. Minden, ami friss és kulturális, tönkremegy és hamar eltűnik. Gwen levertségén csak rontanak a neonfényvel megvilágított boltok, ahol hasznos, hétköznapi holmikát árulnak akciós áron.

Gwen nem áll a zuhany alá, mert nincs ideje megszáritani hosszú, sűrű, loboncos haját. Nem éppen angyali hajkorona. Fakó, világosbarna és kezelhetetlen. Mary nénikéje szerint úgy néz ki, mint az Addams Family Hogyishívják kuzinja, de Gwen nem tudja rávenni magát, hogy levágassa, mert olyan jó elrejtőzni mögötte, és mert az anyja mindig azt mondta, milyen jól áll neki.

Hosszú szoknyát választ rugalmas övvel, bokacsizmát, hozzá pólót, blúzt, kardigánt és sálát. Végigfuttatja a kezét a haján, majd a füle mögé tűri – ahonnan rögtön kiszabadulnak a tincsek –, és lemegy reggelizni. A konyhában odaégett pirítós szaga fogadja.

– Késésben vagy. Csináltam reggelit – tart elé Mary néni egy tányért, rajta két szelet fekete pirítós, margarinnal megkenve.

– Köszönöm – mondja Gwen, bár nem szereti a fehér kenyeret, főleg, ha az fekete. A barna kenyeret szereti, magokkal a tetején, de a nénikéje szerint felesleges kétféle kenyeret venni kettőjüknek. Megszikkadnának, mielőtt megennék őket, és Mary néni semmit nem dob ki; gyűlöli a pazarlást.

– Elmentem kiteregetni, és mire visszaértem, megégett – mondja a nénikéje. – De azért edd meg, gyűlölöm a pazarlást.

Gwen megtanulta, hiába javasolná, hogy váltogassák a kétféle kenyeret – az egyik héten fehér, a másikon barna –, és akkor részben mindketten azt ehetnék, amit szeretnek. Ez Mary nénikéje háza, így *mindig* kedvére valót ehet. Emellett a fehér kenyér olcsóbb, mint az a flancos barna.

– Ne nézz ilyen lesajnálóan – mondja a nénikéje. – Tudom, hogy azt a flancos barna kenyeret szereted, de borzasztóan drága. Nem tudom, miért nem kelsz fel időben, hogy megcsináld a reggelid. Nem kellene, hogy gondot okozzon a rendszer időbeosztás olyasvalakinek, aki ilyen puccos „végzettség-gel” rendelkezik – tesz idézőjeleket az ujjával a levegőbe, mintha kérdéses lenne, hogy egyáltalán lediplomázott.

Gwen lassan rág, nehezen gyűrve le minden falatot. Mary néni ilyen: tesz valami kedveset, mondjuk reggelit készít, mikor ő késésben van. A lány tényleg hisz benne, hogy mélyen, *legbelül* Mary néni jót akar. De aztán jön a panaszáradat és a szidalmak, a végén pedig olyasmit kell megköszönnie neki, amit jobb lett volna, ha inkább meg sem tesz. Ha rajta múlna, csak felkapna egy banánt induláskor, és megenné útközben. A vészhelyzetre tartogatott csoki a kabátzsebében sokkal jobb reggeli lenne. *Igaz is...*

Az első szelet rettenetes pirítós felénél az órájára néz, és rémületet színlel.

– Ó, hogy elszaladt az idő! – kiált fel. – Jobb, ha indulok, majd útközben megeszem a többit. Köszönöm szépen, Mary néni. Csodás reggelt neked! – A pirítóssal a kezében felpattan, és kiviharzik az ajtón. A nagynénje panaszos hangja a nyomában úszik.

– Csodás reggel... Na persze. Nem tudom, miért rohagálsz a misére. Csak időpazarlás. Jobb lenne, ha itthon segítenél, bár gondolom az derogálna...

Gwen a kapuhoz siet, kifordul a sarkon, majd megkönnyebbülten felsóhajt. Az utca üres. A pirítóst a sövény mögé dobja, és előhalássza a Snickerst a zsebéből. Ezért olyan fontos a rugalmas öv. Az egyre ritkább étkezésektől eltekintve újabban csokoládén él. A Szent Domneva templom huszonöt perc sétára van, Gwen mércéjével kissé messze, de az utcák csendesek, és bárhol szívesebben van, mint abban a házban.

Kora április van. A galagonyabokrok virágoznak, madárdal tölti be a levegőt. A járdát fényfoltok és árnyak pötytyözik. Olyan nap ez, mikor örömmel telnek meg a szívek, felemelkedik a lélek, és hála önti el az embert. Ám Gwen csak fáradtságot érez. Azelőtt szerette az ilyen napokat. Néha azon tűnődik, vajon depressziós-e, ám annyi érdeklődést sem bír összekaparni magában, hogy ezt kiderítse.

Ahogy megérkezik a templomba, egy pillanatra erősebben dobban a szíve. Nem sok, de mégis több, mint amit mostanában érez. Ezért jön el ide minden héten, Mary nénikéje rosszallása ellenére.

A Szent Domneva gyönyörű, tizenkettedik századi templom halványszürke kőből, szögletes toronnyal és színes üvegablakokkal. A nyikorgó temetőkaputól, amely fölött magas fatető áll, egy kis ösvény kacsaringózik a sírkerten

keresztül. Egy óriási tiszafa hajlong sötétzölden az épület bal oldalán. Ágai közül a sírkövek angyalai kukucskálnak ki. Elbűvölő látvány. A templomban megvan mindaz, amit Gwen valaha szeretett: régmúlt, hangulat, család, történetek. . .

Mikor Hopley-ba költözött, gyakran eljött a templomba, ahol egyedül lehetett. Odabent hever a látogatók könyve, egy hatalmas kötet, kék, fehér és arany liliomokkal díszítve, málnapiros belső borítóval, széles gerinccel és sárga lapokkal, amelyeket különböző kézírások százai töltöttek meg. A Szent Domneva ma kong az ürességtől, ám egykor vonzotta a látogatókat. Londonból délre, a tengerpartra tartva vagy Kentből Downs felé utazva megálltak, hogy betérjenek Hopley néhány üzletébe; a kocsmákba és kávézókba, vagy a régi templomba. Ám a kisvárosból eltűnt az élet, és minden megváltozott. Ha az ember fellapozza a látogatók könyvét, ez nyilvánvaló: megritkultak a bejegyzések.

Gwen még így is szereti a könyvet böngészni, benne a neveket és a bejegyzéseket. Nehezen boldogul a hús-vér emberekkel, ám a lapokon sorakozó nevek nem okozhatnak csalódást. Órákat tölt azzal, hogy a könyvben lévő nevek köré történeteket szőjön. Mi szél hozta őket ide? Mi történt velük aztán? Mi ragadta meg őket annyira a Szent Domnevában?

A harang elüti a tízet, és míg az utolsó hang is elhal, Gwen végigsiet az ösvényen. Elkésett. Ebben az a jó, hogy senkivel nem kell beszélgetnie. A rossz pedig az, hogy hátul kell meghúzódnia, némi büntudattal.

A Szent Domnevába járók azonban nem figyelik árgus szemmel. Gwen anélkül osonhat be, hogy bárki is hátrafordulna. A templom sosincs tele, ráadásul a misére járók legtöbbször rövidlátó és nem hall jól.

Fairfield tiszteletes ma a reményről, a kapcsolódásról és a lélek kiteljesedéséről beszél. Gwen figyelmesen hallgatja, ám főként udvariasságból, mert a pap szavai szétporladnak, akár porszemek a fényben. Tekintetét a színes üveglablak virágaira szegezi, és élvezi, hogy távol lehet Mary nénikéje sivár kis házától, de nem érez kapcsolódást, és a lelke sem teljesedik ki. A zsoldároknál feláll és leül a többiekkel, de nem énekel.

Az idő túl gyorsan elrepül. Hova máshová mehetne ezután, mint a házba, amely nem az otthona?

Fairfield tiszteletes lezárja a szónoklatot, majd a tetőfelújításhoz szükséges gyűjtésről kezd beszélni. Gwen szánakozva hallgatja, hiszen a kérés süket fülekre talál, képletesen és szó szerint is. De mit tehetne? Sosem folyt bele a templom ügyeibe. Néha adakozott egy keveset, ám ez csak csepp a tengerben. Elszomorítja a gondolat, hogy a Szent Domneva összedőlhet, ha nem hozzák rendbe. Nem lepődne meg, ha az egyetlen hely, ahol otthon érzi magát, eltűnne az életéből, ahogy minden más is.

A tiszteletes ma meglepően fel van dobva. Csillogó szemmel beszél egy zseniális új ötletéről, amellyel pénzt lehet szerezni. Régóta nem tapasztalt hévvel toboroz önkénteseket. Mikor a tiszteletes jelentkezőket keres, Gwen általában elbújik a padjában, akár egy félénk gyerek egy előadáson. De ma, az új és remek ötletéről hallva izgatottan felegyenesedik. Jól hallotta? Szerencsére David Fairfield tiszteletes újra összefoglalja a dolgot, mert talán észrevette, hogy a legtöbben nem figyelnek, és mindent kétszer-háromszor kell elismételnie, hogy meghallják. Újra elmagyarázza a tervét. Igen, Gwen jól értette. Egyszerre rémült és felvillanyzott – mintha villámcsapás érte volna.

Jarvis

Vasárnap reggel van. Jarvisnek nincs ébresztőórája – nem mintha szüksége lenne rá. Az anyja kivétel nélkül, minden vasárnap felkelti, pontban kilenc órakor.

– Ébresztő! – turbékolja, gyengéden megrázza Jarvis vállát, majd széthúzza a függönyt. Napsütés ömlik be, és Jarvis a takaró alá fúrja magát a fény elől, akár egy giliszta. – Ideje felkelni, drágám. Egy óra múlva kezdődik a mise. Vasárnap van!

– Pontosan! – nyöszörög Jarvis felháborodva. – *Vasárnap!* Pihenőnap.

– Mit kell kipihenned? – teszi fel az anyja a költői kérdést, kirázogatva a padlón heverő farmert és pólót. – Jarvis, ezek a ruhák bűzlenek. Kimosom őket. Igazán leszokhatnál a dohányzásról.

– És miért kell *azonnal* felkelnem? – Jarvis elereszti a füle mellett a dohányzással kapcsolatos megjegyzést. Felkönyököl a matracon, és az anyjára mered. – Csak *egy óra* múlva kezdődik a mise és öt perc alatt odaérünk. – Ez az egyetlen pozitívum, amit a templomról el lehet mondani.

– Mert még le kell zuhanyoznod, te is bűzlesz, akár csak a ruháid. Jarvis, ezerszer mondtam már. Ahogy belép-

tem, rögtön megcsapott a sörszag. Kászálódj ki az ágyból! Zuhanyzás után pedig ülj le reggelizni, hogy valami felszívja az alkoholt.

Jarvis nyögve bújik vissza a takaró alá. Az anyja rengetegszer elmondta, hogy minden pórúsából piaszag árad. De Jarvis ügyet sem vet rá. Az anyák csupa ilyesmit mondogatnak, hogy az ember azt csinálja, amit ők akarnak: „Edd meg a répát, attól tudsz fütyülni.” Jarvis hétéves koráig bedőlt neki.

Kíméletlenül letépi róla a takarót, kiteve csupaszcspasz testét a hidegnek. Na ne! Csak egy alsónadrág van rajta.

– Anyaaa! – jajdul fel.

– Jarvis! – jön a rideg válasz. – Zuhany.

Az ajtó becsukódik az anyja mögött.

Felemeli a fejét, az arcán fájdalom ül. A takaró a szoba tulsó végében hever. Átlendíti a lábát az ágy felett, és ülve marad, míg abba nem marad a szoba forgása. Majd csüggedten áll a zuhany alatt, ameddig a forró víz sugártól egészen fel nem ébred. Nehezteléssel telve ácsorog a gőzben, mire az apja dörömbölni kezd az ajtón.

– Jarvis! Gyere ki a zuhany alól! Kész a reggeli.

Jarvis felnyög és elzárja a vizet. *Menj zuhanyozni! Gyere ki a zuhany alól!* Úgy bánnak vele, mint valami gyerekkel. Egy férfi úgy él, ahogy kedve tartja. Bár egy férfi talán nem lakik még mindig a szüleivel huszonzét évesen, és nem részmunkaidőben dolgozik egy üzletben, miközben van egy jó diplomája, és állítólag esze is. Néha bántja ez a kósza gondolat. Jól meglenne *enélkül* reggel 9.20-kor. És az Andyvel és Roystonnal töltött este után most még a misére is el kell mennie, az isten szerelmére.

Bár az igazat megvallva, a szülei nem kérnek sokat. Nem kell albérletet fizetnie, kényelmesen él, félállásban dolgozik, és sosem piszkálják a barátai vagy bármi más miatt. Igaz, hogy mostanában sok megjegyzést tettek az alkoholfogyasztási szokásaira, a dohányzás pedig mindig is szálka volt a szemükben.

De azért elég rendesek az öregek. Az anyja csak egyszer vágta a fejéhez, hogy „amíg az én kenyeremet eszed”, még hozzá épp a mise kapcsán. Persze ellenkezhette, és megtagadhatná, hogy menjen, de olyan sokat jelent ez az öreglánynak, hogy a kedvéért ráveszi magát. Általában úgyis elszunnyad a padban.

Visszatérve a szobájába, immár tusfürdőtől illatozva, meg kell állapítania, hogy tényleg kissé áporodott a levegő. Állott dohány-, pia- és izzadságszag van. Elfintorodik. De hát vasárnap van. A vasárnap pedig a szombat este után következik. Semmi gond nincs azzal, ha egy kicsit kiereszti a gőzt szombat este.

Míg a fürdőszobában volt, az anyja kinyitotta az ablakot. Bevetette az ágycát, és ruhát is készített ki neki. Jarvis úgy néz rájuk, akár a döglött madarakra, melyeket a macska hozott be a házba. Ezek George ruhái. A szülei mindig szerették volna, ha jobban hasonlít a bátyjára vagy a nővérére. George harmincnégy éves, és Bristolban könyvelő. Eulalie pedig – becézve Lalie – harminckettő, és társtulajdonos egy londoni ügyvédi irodában. Hajnali hatkor futni mennek, és smoothie-t isznak reggelire. A Jarvis ágycán heverő ruhák George „hétvégi cuccai”, arra az esetre, ha látogatóba érkezik. Nem mintha ez gyakran megtörténne. Egy drapp szövethadrág és egy kockás ing, értelmezhetetlen logóval a zsebén. Jarvis kiviszi a ruhákat a szobájából,

és a lépcsőkorrlátra akasztja őket. Inkább felveszi a szokásos fekete, batikolt farmert (saját kezű alkotás), egy pólót és egy fekete kapucnis pulcsit.

A reggeli után, melyet az anyja „táplálónak” titulál (rántotta, füstölt lazac, vajás pirítós, tea) elindulnak a misére meghitt családi körben.

A temetőkapunál Jarvis megtorpan. Csoda szép a látvány, egyszer meg is festette – egy másik életében. A szülei után cammog, fekete pulcsijában kitűnik a jól öltözött idős emberek közül, akik még nála is lassabban botorkálnak az ösvényen. Néhányan odabiccentenek felé, mások helytelenítően hümmögnek. Valaki, aki túl süket ahhoz, hogy visszafogja a hangerejét, megjegyzést tesz a „mai fiatalokra”, vagy talán szándékosan goromba. Nem mintha Jarvis érdekelné.

Beballag a boltíves főhajóba, és leül a negyedik sorban, ahol a családjá minden alkalommal helyet foglal. Az anyja mindig előre ül, de nem szeretné, hogy úgy tűnjön, fontosnak hiszi magát. Az anyja jó asszony, csak kissé túl komolyan veszi a szennyes ruha kérdését. Jarvis kényelmes, félig fekvő pozíciót vesz fel, és lehunyja a szemét. Az anyja megütögeti a karját, így figyelmeztetve, hogy vegye le a napszemüvegét. Dave tiszteletes beszélni kezd. Derék fickó, de a fiú nem igazán tud mit kezdeni a mély értelmű tanácsokkal és az égi küldetéssel.

Néhány éve az anyja beszélgetett Dave tiszteletessel a fiáról. Egy vasárnap, mise után sarokba szorították, és a pap az ivásról kezdett szónokolni, némi filozófiának álcázott tanácsot is csempészve a mondanivalójába, mindenféle ítékezés nélkül, mindössze két percben. Jarvis értékelte

a leleményességét, de ennél nagyobb hatást nem tett rá a dolog.

– Tudod – mondta Dave tiszteletes –, létezik egy pszichoterápiás iskola, amely szerint a tudatmódosító szerek nem egyebek, mint a transzcendencia pótlékai. Istené, a megvilágosodásé, a magasabb rendűéné, vagy hívjuk akárhogy. – Legyintett, mintha számára mindez ugyanazt jelentené, mintha nem az Isten-dologra akarta volna kihelyezni az egészet. – Ezért hívják a vodkát, a whiskyt és a többit lélekmelengetőnek, valaminek, amivel magasra szárnyalunk. Érdekes, ugye? – jegyezte meg, mintha csak két jó cimbora beszélgetne.

Jarvis gyorsan kimentette magát. Tetszett neki a gondolat, hogy a tivornyázások mögött valamilyen magasabb rendű dolog áll, ő pedig nem egyszerű naplopó, aki egy szép, nagy házban él, ahol az anyja mos rá. Ezen elgondolkodott: lélekmelengető, amely a transzcendenst pótolja. Ez volt a gond azzal, ha Dave tiszteletes elcsípte, mert olyankor bogarat ültetett a fülébe. Végül egy nyilvánvaló következtetésre jutott. Hát persze, hogy a bulik transzcendensek. Felette állnak a közepszerű és unalmas hétköznapoknak, a nyugtalanító, kellemetlen érzéseknek, amelyek akkor fogják el, ha *nem iszik* – a sejtelemnek, hogy nem elég jó, hogy csak foglalja a helyet. Ezért iszik *mindenki*: mert jobb, mint nem inni.

A prédikáció mintha az *örökkévalóságig* tartana, szeme előtt egy korsó jéghideg sör lebeg. Elszenderedhetett egy kicsit, mert halk horkantásra ébred, mire az anyja a bordái közé bök.

– Még sosem hoztak ilyen kínos helyzetbe – suttogja, gyilkos pillantást vetve a fiára. Nos, nem kellett volna

elrángatnia ide a szombat esti buli után. Bárcsak az anyja végre belátná a nyilvánvalót.

A bordájára mért ütésnek köszönhetően teljesen ébren van, mikor Dave tiszteletes a gyűjtésről, a tető felújításáról és a templom megmentéséről kezd beszélni.

A gond csak az, hogy a közösségi érzésre próbál alapozni, de a legtöbbjüknek nincs ilyen, és Jarvis is ide sorolja magát. Ráadásul a nagy részük élőhalott, úgyhogy nincs túl sok esély arra, hogy csoda történjen. Az anyja mocorog mellette.

– Bárcsak tehetnénk valamit! – suttogja, ahogy mindig szokta.

A szülei így is jelentős összegeket adományoztak. Ők rendezték meg a nyári és a karácsonyi ünnepséget, egymás után kétszer is. Pontosan az ilyen emberekre számít a tiszteletes. De két ember nem elég. Jarvis őszintén sajnálja őket. Olyan komolyan veszik a dolgot. Dave tiszteletes meglepően jókedvűnek tűnik ma, mintha azt remélné, ezúttal minden máshogy lesz. Megható a naivitása. Mit is mondanak a terápián? A fiú próbál visszaemlékezni arra a szörnyű csoportra, ahová az anyja kényszerítette, hogy elmenjen. *Ha folytatod, amit csinálsz, ugyanazt kapod, amit eddig.* Valaki szólhatna Dave tiszteletesnek; ebből nem lesz semmi.

Ám aztán bejelenti az új tervét a gyűjtésre. Ahogy más-kor, most is időbe telik, míg eljutnak Jarvis ködös agyáig az elhangzottak. Szeret ebben a ködben időzni. Már kifelé tartanak a főhajóból, és Dave tiszteletessel csacsognak, mikor megmozdulnak az agyában a fogaskerekek. A pap azt kérte, aki segíteni szeretne az új tervében, jelentkezzen nála mise után, ám eddig nem hangzott el más, csak

hogy „gyönyörű beszéd volt, tiszteletes, üdvözöljük a feleségét”, és szerencsétlen fickó igazán csalódottnak tűnik. A család elbúcsúzik tőle, és már az ösvényen sétálnak, mikor leesik neki a tantusz.

Jarvis megáll.

– Beszélnem kell Dave tiszteletessel. Menjetelek, majd utolérlek titeket – jelenti be, mire az apjának leesik az álla. Aztán Jarvis megfordul, és visszairamodik a templom felé.